

RØMSKOG KOMMUNE

Sekretær

Møteinnkalling

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Møtested: Rømskog kommunehus
Møtedato: 28.09.2017
Tidspunkt: 18:00

Forfall meldes på tlf 69 859177 eller e-post postmottak@romskog.kommune.no til sentraladministrasjonen, som sørger for innkalling av varamenn.

Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Før møtets start: Informasjon ved prosjektleder Bjarne Martinsen PWC Program for bygging av ny kommune.

**Saksnr.   Arkivsaksnr.
                  Innhold**

PS 29/17	16/314 OPPFØLGINGSRAPPORT TILSYN ETISKE RUTINER
PS 30/17	17/529 VIDEREFØRING AV SAMARBEIDET KLIMA ØSTFOLD
PS 31/17	16/303 NAV PARTNERSKAPSAVTALE
PS 32/17	17/561 NYE AURSKOG-HØLAND OG RØMSKOG – PROGRAMMANDAT, DELEGERING OG REGLEMENT FELLESNEMND
PS 33/17	17/295 REGLEMENT FOR GODTGJØRING FOLKEVALGTE
PS 34/17	16/74 ØSTFOLD ENERGI STYRETS MELDING TIL EIERNE 2017
PS 35/17	17/242 FORSKRIFT OM JAKT OG FANGST AV BEVER I RØMSKOG KOMMUNE OG KOMMUNALE MÅLSETNINGER FOR FORVALTNING AV BEVER.

OPPFØLGINGSRAPPORT TILSYN ETISKE RUTINER

Saksnr.: 29/17	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 28.09.2017
--------------------------	--------------------------------	-------------------------------

---

KONTROLLUTVALGETS INNSTILLING:

Oppfølgingsrapport om forvaltningsrevisjonsprosjekt «Etisk reglement og varslingsrutiner», tas til orientering.

SAKENS FAKTA

Kontrollutvalget behandlet i sitt møte 13.06. 2017, sak 17/15 oppfølgingsrapport vedrørende etisk reglement og varslingsrutiner.

Revisjonen konkluderer i rapporten med at kommunen har arbeidet målrettet med anbefalingene og at disse er fulgt opp.

VURDERING

Kontrollutvalget anbefaler at oppfølgingsrapporten tas til orientering.

VEDLEGG

Oppfølgingsrapporten fra Indre Østfold Kommunerevisjon IKS.

UTSKRIFT SENDES

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

VIDEREFØRING AV SAMARBEIDET KLIMA ØSTFOLD

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
18/17	Utvalg for Utvikling og Planutvalg	06.09.2017
30/17	Kommunestyret	28.09.2017

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Rømskog kommune støtter videreføringen av et forpliktende samarbeid på klima og energi mellom kommunene, Fylkesmannen i Østfold og Østfold fylkeskommune fra 2018 frem til kommunesammenslåingen med Aurskog-Høland og stiller seg inntil da bak ny samarbeidsavtale.
2. Rømskog kommune bidrar med et årlig beløp til drift av Klima Østfold tilsvarende kr. 20 000 pluss kroner 1,50 per innbygger (685 pr. 01.07.17) som til sammen utgjør kr 21 028 årlig. Det tas til orientering at ny finansieringsmodell kan legges frem for behandling i Klima Østfold og av kommunestyret i løpet av samarbeidsperioden.
3. Rådmannen bes innarbeide finansiering av Klima Østfold i budsjett og økonomiplan fra 2018. Det forutsettes at flertallet av fylkets kommuner vedtar fortsatt deltagelse i Klima Østfold.

BEHANDLING/VEDTAK I UTVALG FOR UTVIKLING OG PLANUTVALG - 06.09.2017

Enstemmig vedtatt.

UTVALGETS INNSTILLING:

1. Rømskog kommune støtter videreføringen av et forpliktende samarbeid på klima og energi mellom kommunene, Fylkesmannen i Østfold og Østfold fylkeskommune fra 2018 frem til kommunesammenslåingen med Aurskog-Høland og stiller seg inntil da bak ny samarbeidsavtale.
2. Rømskog kommune bidrar med et årlig beløp til drift av Klima Østfold tilsvarende kr. 20 000 pluss kroner 1,50 per innbygger (685 pr. 01.07.17) som til sammen utgjør kr 21 028 årlig. Det tas til orientering at ny finansieringsmodell kan legges frem for behandling i Klima Østfold og av kommunestyret i løpet av samarbeidsperioden.
3. Rådmannen bes innarbeide finansiering av Klima Østfold i budsjett og økonomiplan fra 2018. Det forutsettes at flertallet av fylkets kommuner vedtar fortsatt deltagelse i Klima Østfold.

Bakgrunn

Klima Østfold ble startet opp i 2012 etter felles initiativ i 2011 fra kommuner, fylkeskommune og Fylkesmann om ett felles samarbeidsorgan for gjennomføring av klima- og energitiltak. Felles saksgrunnlag ble utarbeidet i samarbeid mellom kommunene og fylkeskommunen, og kommunestyre- eller formannskapsvedtak fra hver kommune la grunnlag for en treårig forpliktelse til samarbeidet basert på felles kriterier. Samarbeidet ble vedtatt videreført fra 01.01.2015 til 31.12.2017 uten endringer i avtalen.

Basert på tilbakemeldinger underveis og kommunenes erfaringer ønsker den administrative gruppa Klimakontaktene å videreføre Klima Østfold. På Klimarådets møte 20.03.2017 ble det vedtatt å anbefale videreføring av Klima Østfold fra 01.01.2018 til 31.12.2022. Klimarådet er samarbeidets øverste organ. Man mener samarbeidet nå er veletablert og at tiden derfor er moden for å vedta en lenger avtaleperiode enn de foregående. Dette sikrer kontinuitet og effektivitet i arbeidet. Klimarådet vurderte ikke videreføringen i lys av mulig

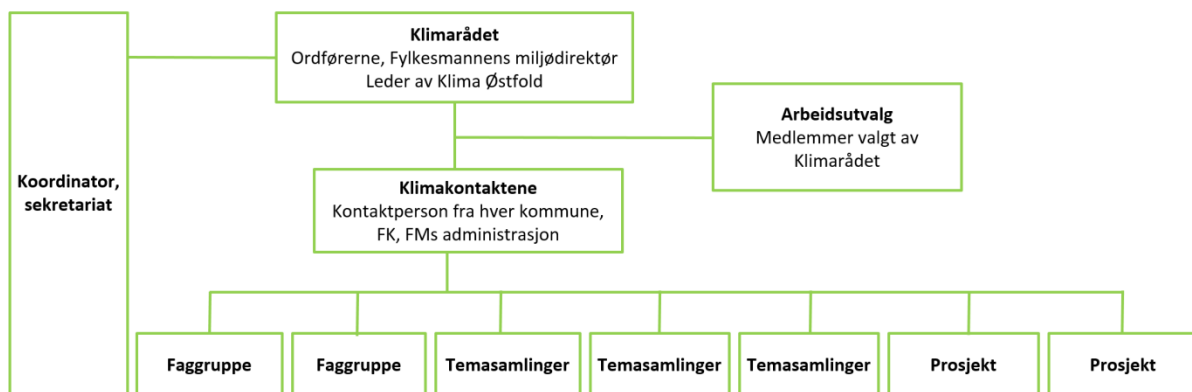
regionsammenslåing. Dersom Østfolds sammenslåing med andre fylker til en større region forblir en realitet høsten 2017 vil partene i kommende år ta ny stilling til formen på Klima Østfolds videreføring.

Utgangspunktet for samarbeidet da det startet var felles strategigrunnlag for klima- og energiarbeid forankret i kommunenes klima- og energiplaner. Forpliktelsene for partene har siden oppstart vært et årlig bidrag fra kommunene på kr 20 000 pluss 1,5 kr per innbygger, samt kommunens kontaktperson inn i nettverket, klimakontakten. Østfold fylkeskommune har bidratt til Klima Østfold med midler tilsvarende det kommunene har bidratt med til sammen, samt stilt kontorfasiliteter og administrasjonsstøtte. Fylkesmannen i Østfold har bidratt med kr 50 000 årlig, i tillegg til skjønnsmidler til å gjennomføre de årlige handlingsplanene i Klima Østfold.

Fakta

Samarbeidsmodell

Klima Østfold har samarbeidet etter samme modell siden oppstart. Noen av funksjonene har blitt tilpasset noe underveis men hovedstrukturen den samme. Figuren viser samarbeidsmodell som reflekterer dagens arbeidsmåte.

- **Klimarådet** (styringsgruppa) - er øverste organ for Klima Østfold og vedtar årlig handlingsplan og budsjett. Klimarådet består av fylkesordfører og ordførere fra de deltagende kommunene samt representant for fylkesmannen. Det har ved hvert Klimaråd blitt valgt et **Arbeidsutvalg** (AU) bestående av fire personer fra Klimarådet, som kan ta beslutninger på vegne av Klimarådet mellom Klimarådsmøtene. René Rafshol, ordfører i Råde, er nåværende **leder av Klima Østfold** og Klimarådets AU.
- **Klimakontaktene - administrativ gruppe** - består av en fast kontaktperson fra administrasjonen til hver av partene. Gruppen har ansvaret for det faglige arbeidet i nettverket og er pådrivere for at aktuelle aktiviteter i planen følges opp i sin kommune. Klimakontaktene er koordinators samhandlingsgruppe og møtes 4-5 ganger per år.
- En ansatt **prosjektleder/koordinator** organiserer det daglige arbeidet og legger til rette for arbeidet i Klimarådet, Arbeidsutvalget, Klimakontaktene, faggrupper og prosjekter. Koordinator holder Klimakontaktene og Arbeidsutvalg orientert om arbeidet. Østfold fylkeskommune har hatt arbeidsgiveransvar for koordinator.

- **Faggruppene** er selvstendige grupper som opprettes i tråd med handlingsplanen – eller når det oppstår et ønske blant partene om å jobbe med egne tema. Der det er hensiktsmessig organiseres **temasamlinger** rettet mot fagfolk i kommunene, fremfor faggrupper. I tillegg jobbes det med aktiviteter gjennom eksternt finansierte **prosjekter**. Kommunene deltar i de faggruppene og prosjektene som er forenlig med sin vedtatte politikk.

Medlemmer

Per våren 2017 er alle kommuner i Østfold unntatt Aremark med i Klima Østfold. Aremark gikk ut av samarbeidet 31.12.1015. Råde kommune var ikke med fra oppstart, men meldte seg inn 30.05.2016.

Regionreform

Partene vil først kunne ta ny stilling til hvordan regionreformen påvirker samarbeidsformer og -arenaer når arbeidet med reformen har kommet lenger. Inntil videre forlenges samarbeidet i Klima Østfold for de kommunene som ligger helt eller delvis innenfor dagens Østfold fylke.

Kommunesammenslåing

I løpet av foreslåtte avtaleperiode vil Moss og Rygge kommuner slås sammen til én kommune, det samme gjelder Askim, Eidsberg, Hobøl, Spydeberg og Trøgstad. Vi vil slå oss sammen med Aurskog Høland og inngå i Akershus fylke. Det foreslås at ved kommunesammenslåing for kommuner vil medlemskap gjelde ny kommune med mindre avtalen sies opp. På denne måten trenger ikke de nye kommunene i Østfold foreta seg noe med mindre man ønsker å tre ut av samarbeidet. For vår nye kommune bestående av Rømskog og Aurskog Høland vil det være naturlig å vurdere Klima Østfold-medlemskap i lys av innretning på samarbeid som følge av Regionreformen. Utmeldinger skjer ett år i forveien innen 1. november.

Avtale

Samarbeidsformen har utviklet seg noe siden oppstart og Klima Østfold har fått et nytt medlem og mistet ett, henholdsvis Råde og Aremark kommuner. I henhold til endringene har Arbeidsutvalget, klimakontakter og koordinator utarbeidet en ny avtale. Avtaleteksten er basert på den originale teksten. Se ny avtale i vedlegg 1.

Økonomi

Klima Østfold har hatt et årlig medlemsfinansiert budsjett på rundt kr 1,6 mill. kr, med mindre variasjoner knyttet til deltagelse og innbyggertall. I 2017 søkte Klima Østfold om nettverksmidler fra Miljødirektoratets nye Klimasatsordning til drift av kommunale klimanettverk, der støtten var på kr 25 000 per kommune, og utløste kr 450 000 til Klima Østfold. Det er ventet at denne nettverksstøtten vil gis årlig i en ubestemt tid fremover, men det er ikke endelig stadfestet fra Miljødirektoratet.

Rundt kr 900 000 er bundet opp i koordinatorstillingen, mens resterende midler er blitt brukt som egenandel i søknader om tiltak, og som finansiering av blant annet klima- og energiregnskap for kommunene, energikalkulator for bolig (Energiportalen) og fra 2016: 20 % av stillingen til en kommunikasjonsrådgiver.

Siden oppstarten har Klima Østfold vært med å utløse over 49 millioner kroner i prosjektmidler fra blant annet Interreg, Klimasats, Enova, Skjønnsmidler fra Fylkesmannen og Forskningsrådet. Dette er midler som i andre rekke er blitt omsatt til aktiviteter og tiltak i kommunene i Østfold, eller i noen tilfeller i større regioner ettersom noen av prosjektene er

samarbeid i større geografiske regioner enn Østfold, som Follo og Fyrbodal i Sverige, eller Oslofjordregionen. Det er ingen grunn til å tro at det vil være færre muligheter for ekstern støtte til aktiviteter og tiltak de kommende årene.

Den samme medlemsfinansieringen som tidligere foreslås videreført i første omgang. Det innebærer et fastbeløp på kr 20 000 per kommune-administrasjon pluss et tillegg på kr 1,5 per innbygger. Nytteverdien i et slikt samarbeid vil ikke kun være basert på kommunestørrelse, men basert på egen innsats i Klima Østfold. Rømskog kommunes andel er i 2017 på 21 028,- kroner. Totalbeløpet fra kommunene vil kunne bli om lag kr 800 000 dersom alle kommuner deltar. Østfold fylkeskommune har Klima Østfold som et prioritert område i sin økonomiplan for 2018-2021.

Kommende kommunesammenslåinger gjør det naturlig å revurdere modellen for medlemsavgift i nær fremtid med mål om at det samlede beløpet fra deltakende medlemmer opprettholdes. Det bør fortsatt etterstrebtes en balanse mellom fastbeløp og innbyggerbeløp. Samarbeidsavtalen har siden oppstart hatt en bestemmelse om at «*Klimarådet har anledning til å foreslå endring av prisgrunnlaget overfor deltakerne*». Bestemmelsen foreslås videreført i ny avtale. Arbeidsutvalget vil i samarbeid med Klimakontaktene og koordinator utarbeide forslag til nye modeller som legges frem for behandling av Klimaråd og kommunestyre i 2018.

Oppsigelse av avtalen

Avtalen kan sies opp av partene med ett års varsel per 1. november.

Klima Østfolds rolle

Klima Østfold har som formål å være et verktøy for kommunene til å få gjennomført klima- og energitiltak, men skal ikke overta kommunenes ansvar for å gjennomføre tiltak og nå klimamålene. Rollen har vært og vil være:

- Koordinere klima- og energiarbeid i fylket for å styrke gjennomføringen av kommunenes vedtatte politikk
- Tilrettelegge for samarbeid og deling av erfaring mellom partene
- Mobilisere økte ressurser til tiltak gjennom søknader til tilskudsprogrammer nasjonalt og internasjonalt
- Kompetanseheving og informasjonsspredning hos partene og i Østfoldsamfunnet.
- Kvalitetssikre og følge opp tiltak ut fra potensial for reduksjon av klimagassutslipp
- Utvikle relevante indikatorer og utarbeide klimaregnskap for kommunene for å måle utviklingen over tid

Gjennom disse funksjonene bidrar nettverket til en styrking av det kommunale klima- og energiarbeidet, sammenliknet med om man jobbet hver for seg.

Alle aktiviteter og tiltak i Klima Østfold er basert på vedtak i Klimarådet og utarbeidelse av tiltakspakker som tilbys til samtlige deltagende kommuner på samme måte. Man er avhengig av at kommuner benytter seg av aktivitetene og tilbudene som utarbeides. Til enkelte tiltak kreves egenandel eller at kommunen selv står for investeringer som Klima Østfold tilrettelegger for. Det er sjelden alle kommuner deltar på alt, men det er ingen begrensning på deltagelse fra kommunene.

I vedlegg 2 gis eksempler på gjennomførte aktiviteter i regi av Klima Østfold siden oppstarten i 2012.

Videre arbeid i Klima Østfold

Klima Østfold-samarbeidets første seks år har vært basert på felles temaer og problemstillinger identifisert i kommunenes klima- og energiplaner og fylkeskommunens fylkesplan og handlingsprogram for klima og energi. Mange av kommunene og fylkeskommunen skal nå rullere sine klima- og energiplaner. Gjennom Klima Østfold vil kommunene som ønsker det gjennomføre en felles *prosess* for rulleringen. Dette vil effektivisere deler av rulleringen og dermed frigjøre tid og ressurser til enkeltkommuners aktiviteter som forankring og utforming av handlingsprogram tilpasset sine forutsetninger. De kommunene som ikke skal rullere akkurat nå kan følge prosessen slik at rulleringen blir enklere når det er aktuelt. Denne aktiviteten vil prege den første tiden av Klima Østfolds forlengelse, samtidig som pågående prosjekter gjennomføres.

Videre arbeid i Klima Østfold vil innebære blant annet:

- Felles prosess for kommunenes rulling av klima og energiplaner, som beskrevet over
  - Som en del av dette: utarbeide indikatorer og revitalisere Klimagassregnskap, samt datainnhenting for å bedre Klima Østfold og kommunenes styringsverktøy.
- Utgjøre referansegruppe for fylkesplanens arealdel knyttet til klima
- Besøk fra sekretariat hos hver kommune og mulighet for nærmere samarbeid med kommunenes ledelse
- Gjennomføring av prosjekter:
  - Uttesting av Fossilfrie maskiner (Klimasatsfinansiert, sammen med fylker rundt Oslofjorden og Energigjenvinningsetaten i Oslo)
  - Fossilfri 2030/Hela gröna vägen): Promotering av fossilfrie transportløsninger på arrangementer, rekruttere næringsliv (Interreg-finansiert)
  - Elsykkelutlån via bibliotek (Klimasatsfinansiert)
  - Klimasmart landbruk Østfold: Kursing av bønder (Klimasatsfinansiert)
  - Massivtre – merkostnader i prosjektering av konkrete bygg, samt spre erfaringer fra disse til alle kommunene (Klimasatsfinansiert)
  - Erfaringsdeling og kompetanseheving om offentlige Anskaffelser av bl.a. kjøretøy og maskiner (gjennom Klimasats-søknad)
- Grønne uker/mobilisering for fossilfrie husholdninger og for fossilfrie Små- og mellomstore bedrifter: Kunnskapsbygging om høykvalitets alternativer til fossil oppvarming og fossilfri transport
- Eiendomsgruppe – samlinger og kompetansedeling
- Klima- og energiltak i vann og avløp
- Temasamling(er):
  - Tilrettelegging gjennom ulike planer
  - Klimahensyn og fremme av klimaløsninger gjennom offentlige anskaffelser
- Kommunikasjonsaktiviteter – innad og utad via Facebook, boligkalkulator/Energiportalen, hjemmeside og twitter.

Planlagt framdrift for videreføring av samarbeidet

- Kommunene og Østfold fylkeskommune behandler sak om videreføring av Klima Østfold høsten 2017.
- Innkalling til Klimarådsmøte sendes ut senest i desember for møte første kvartal 2018. Da vil ny avtale signeres.

Hjemmel

Ikke relevant.

ANDRE FAKTAOPPLYSNINGER

Helse- og miljøkonsekvenser

Nettverkets formål er å minske direkte klimagassutslipp i Østfold og indirekte utslipp som følge av aktørenes forbruk og aktiviteter. Dette søkes oppnådd over tid. Det vil være negative miljø- og klimapåvirkninger som følge av nettverkets aktiviteter, først og fremst knyttet til reiseaktiviteter for å møtes. Dette anses som nødvendig for å oppnå det overordnede målet. Det vil etterstrebtes fra koordinator å reise kollektivt hvis mulig, og kommunene og fylkeskommunen bør gradvis konvertere egne kjøretøy til fossilfrie i bruk, og generelt bør man være bevisst ressursbruken.

ØKONOMI

En deltakelse i Klima Østfold innebærer en direkte kostnad på kr 21 028,- årlig. I tillegg kommer personressursene og midlene kommunen må stille til disposisjon for å investere i utvalgte tiltak og gjennomføre aktuelle aktiviteter, samt kommunens kontaktperson inn i nettverket, klimakontakten.

VURDERING

En videre deltagelse i Klima Østfold er i tråd med tidligere vurderinger og vedtak gjort i kommunestyret i sak 53/14 den 13.11.2014. Klima Østfold styrker kommunenes gjennomføringsevne og kapasitet på vedtatte satsningsområder innen energi og klima, samt for samarbeid og erfaringsdeling på tvers av kommunene. Samarbeidets felles prosess for klima- og energiplaner vil være spesielt nyttig i perioden som kommer. Som ved forrige forankringsrunde, legges det til grunn at minst 70% av antall kommuner og 70% av antall innbyggere deltar gjennom kommuner som forplikter seg til samarbeidet. Uten en slik forankring vil fylkeskommunen vanskelig kunne forsvare ressursbruken.

Rådmannen anbefaler fortsatt deltakelse.

VEDLEGG

Avtale klima Østfold 2018-2022
Eksempler på aktiviteter

NAV PARTNERSKAPSAVTALE

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
36/17	Formannskapet	21.08.2017
31/17	Kommunestyret	28.09.2017

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Gjeldende samarbeidsavtale med NAV Østfold forlenges til 1.1.20 med de foreslåtte endringer.

BEHANDLING/VEDTAK I FORMANNSKAPET - 21.08.2017

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETS INNSTILLING:

Gjeldende samarbeidsavtale med NAV Østfold forlenges til 1.1.20 med de foreslåtte endringer.

SAKENS FAKTA

Bakgrunn:

De andre kommunene i Indre Østfold er av NAV Østfold innkalt til en prosess hvor antall lokalkontor og oppgavefordelingen mellom disse skal vurderes.

Gjeldende avtale mellom Rømskog kommune og NAV Østfold ble vedtatt i 2007. Avtalen er drøftet i partnerskapsmøte med NAV Østfold, og det er enighet om å forlenge avtalen. Det er behov for å gjøre noen mindre endringer i avtalen.

Det foreslås endringer i avtalens pkt 8 «Tjenesteområder som inngår i det felles lokalkontoret» som følge av sentralt vedtatte endringer i hovedoppgavene for de lokale NAV kontorene. I avtalens pkt 11 «Universell utforming» er kravene til universell utforming og brukermedvirkning skjærpet i tråd med sentrale føringer. I pkt 18 «Avtaleperiode» er det tatt inn et sluttidspunkt for avtaleperioden; 1.1.20 som tilsvarende datoen for når den nye kommunen Rømskog blir en del av treer i kraft.

Relevante bestemmelser:

Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen.

Økonomiske forhold:

Ingen

VURDERING

Det vurderes at avtalen med NAV Østfold bør forlenges i tråd med forslaget. Det vil sikre lokale tjenester frem til 1.1.20.

KONKLUSJON

Det foreslåtte utkastet anbefales.

VEDLEGG

Revidert samarbeidsavtale mellom Rømskog kommune og Arbeids- og velferdsetaten i Østfold

UTSKRIFT SENDES

NAV Østfold

NAV-leder

Revisjon

NYE AURSKOG-HØLAND OG RØMSKOG – PROGRAMMANDAT, DELEGERING OG REGLEMENT FELLESNEMND

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
43/17	Formannskapet	18.09.2017
32/17	Kommunestyret	28.09.2017

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Dokumentet «Programmandat for kommunesammenslåingen» vedtas.
2. Dokumentet «Fellesnemndas oppgaver og myndighet» vedtas.
3. Dokumentet «Reglementet for fellesnemnda i Nye Aurskog-Høland og Rømskog» vedtas.
4. Foreløpig budsjettramme tas til etterretning.

BEHANDLING/VEDTAK I FORMANNSKAPET - 18.09.2017

Det ble fremsatt følgende tilleggsforslag fra Gudbrand Kvaal (Sp) Fellesnemndas oppgaver og myndighet pkt 5:

Avgi innstilling til det nye kommunestyret om politisk «og administrativ» organisering og delegering.

For: 3 (Sp og Ap) Mot: 2 (Krf)

Det ble fremsatt følgende tilleggsforslag fra Turid Dahlum Nilsen (Ap) til Reglement for fellesnemnda pkt 5:

Varamedlemmer har møte- og talerett i fellesnemnda.

For: 2 (Ap og Krf)

Det ble fremsatt følgende tilleggsforslag fra Thor Håkon Ramberg (Krf) til Reglement for fellesnemnda pkt 5:

Tillitsvalgte «og varamedlemmer» har møterett.

For: 2 (Krf)

Rådmannens innstilling pkt 1

Enstemmig vedtatt

Rådmannens innstilling pkt 2

For: 3 (Sp og Ap)

Rådmannens innstilling pkt 3

Enstemmig vedtatt.

Det ble fremsatt følgende endringsforslag fra Gudbrand Kvaal (Sp) til innstillingens pkt 4: «Informasjon om særskilte statstilskudd til sammenslåingsarbeidet tas til etterretning.»

Enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETS INNSTILLING:

1. Dokumentet «Programmandat for kommunesammenslåingen» vedtas.
2. Dokumentet «Fellesnemndas oppgaver og myndighet» vedtas med følgende endring:
pkt 5:
Avgi innstilling til det nye kommunestyret om politisk og administrativ organisering og delegering.
3. Dokumentet «Reglementet for fellesnemnda i Nye Aurskog-Høland og Rømskog» vedtas.
4. Informasjon om særskilte statstilskudd til sammenslåingsarbeidet tas til etterretning.

SAKSOPPLYSNINGER

Kommunene Aurskog-Høland og Rømskog vedtok i 2016 å slå seg sammen til én kommune. Vedtakene bygger på intensjonsavtalen mellom de to kommunene som ble utarbeidet fra januar 2016 til april 2016. Stortinget vedtok sammenslåingen mellom Aurskog-Høland og Rømskog 8. juni 2017.

Kommunestyrene skal vedta mandat for sammenslåingen, delegere myndighet til fellesnemnda og vedta reglement for fellesnemnda.

I denne saken legges det frem forslag til:

1. «Programmandat for kommunesammenslåingen»
2. «Fellesnemndas oppgaver og myndighet»
3. «Reglementet for fellesnemnda i Nye Aurskog-Høland og Rømskog»

Det gis i saken en foreløpig oversikt over budsjettammene.

Det er lagt til grunn at sammenslåingsprosessen organiseres som et program. Et program er en samling av prosjekter med et felles overordnet mål. Å bygge en ny kommune er en kompleks prosess som vil bestå av mange delprosjekter. Det må legges til rette for bred involvering og god styring av programmets aktiviteter.

Økonomi:

Samlede rammer til bruk i sammenslåingsprosessen vedtas av kommunestyrene. Under presenteres foreløpige anslag for inntekts- og utgiftssiden til programmet:

Inntekter

Engangsstøtten er utbetalt sommeren 2017. Den utgjør kr 20,5 millioner for Aurskog-Høland og Rømskog. Et like stort beløp (20,5 millioner kroner) utbetales i reformstøtte på sammenslåingstidspunktet 1.1.2020. Andre midler fra staten, blant annet tildelte digitaliseringsmidler på 4 millioner kroner, kommer i tillegg til dette. Samlet informasjon om alle potensielle inntekter i kommunereformen ligger på regjeringen.no.ⁱ

Utgifter

Det er viktig å sette av tilstrekkelige ressurser til programmet. Programmet vil kreve ressurstilførsel på en rekke ulike områder. Dette er blant annet:

- 1) Prosjektorganisasjonen
Frikjøp ressurser fra linjeorganisasjonene og kjøp av ekstern bistand (prosjektledelse, juridisk kompetanse, personal, økonomi, informasjon, arkiv, innovasjons- og digitaliseringskompetanse)

ⁱ <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunereform/Hvorfor-kommunereform/Ovrige-tiltak/id759720/>

- 2) Anskaffelse og samordning av systemer (IKT, økonomi, arkiv, fagsystem m.m.)
- 3) Møtegodtgjørelse og andre møtekostnader
- 4) Kompetansehevende tiltak
- 5) Støtte til sammenslåing av kirkelig fellestråd i to kommuner
- 6) Tiltak for bygging av ny kultur i den nye kommunen
- 7) Revisjon
- 8) Særskilte satsinger m.m.

Samlet ressursbehov vil kartlegges i planleggingsfase høsten 2017. Det vil bli fremmet sak til politisk behandling når et mer detaljert programbudsjett er utarbeidet.

VURDERING

Gjennom styringsdokumentene «Programmandat for kommunesammenslåingen» og «Fellesnemndas oppgaver og myndighet» legges det til rette for effektiv og folkevalgt styring av utviklingen av den nye kommunen. «Reglementet for fellesnemnda i Nye Aurskog-Høland og Rømskog» gir tilpassede rammer for møtevirksomhet og godtgjørelse til fellesnemndas medlemmer.

RELEVANTE BESTEMMELSER

Inndelingslova.

Intensjonsavtale mellom Aurskog-Høland kommune og Rømskog kommune 13.4.16.

KONKLUSJON

Å gjennomføre en kommunesammenslåing er svært omfattende. Det er viktig å gi rammer, klare fullmakter og ressurser som setter beslutningsorganene i stand til å gjennomføre sammenslåingen på en god måte.

VEDLEGG

1. «Programmandat for kommunesammenslåingen»
2. «Fellesnemndas oppgaver og myndighet»
3. «Reglementet for fellesnemnda i Nye Aurskog-Høland og Rømskog»

UTSKRIFT SENDES

Aurskog-Høland kommune

Revisjon

Rømskogs medlemmer og varamedlem i Fellesnemnda

Tillitsvalgt Delta Rømskog

REGLEMENT FOR GODTGJØRING FOLKEVALGTE

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
45/17	Formannskapet	18.09.2017
33/17	Kommunestyret	28.09.2017

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Reglement for godtgjøring for folkevalgte vedtas.

BEHANDLING/VEDTAK I FORMANNSKAPET - 18.09.2017

Turid Dahlum Nilsen (Ap) ba formannskapet vurdere hennes inhabilitet. Formannskapet fant at hun var habil.

Det ble fremsatt følgende tilleggsforslag fra Gudbrand Kvaal (Sp):

I pkt 3.1, 3.2, 3.3 og 3.4: .....av ordførers godtgjøring «inkl. pensjonspremie».

Enstemmig vedtatt

Pkt 3.6. ....av ordførers godtgjøring «inkl. pensjonspremie».

For: 1 (Sp) Mot: 4 (Sp, Krf og Ap)

Endringsforslag:

Pkt 3.4 Setningen vedr. leder av kontrollutvalget strykes ikke

Enstemmig vedtatt.

Pkt 3.5 Nest siste setning strykes.

Enstemmig vedtatt.

Pkt 3.6 «Denne er pensjonsgivende» strykes.

For: 1 (Sp) Mot: 4 (Sp, Ap og Krf)

Pkt 3.6 «Møter mellom kl 8.00 og 16.00 godtgjøres med samme sats som ulegitimert fravær»

Enstemmig vedtatt.

Det ble fremsatt følgende endringsforslag fra Jan Birger Holth (Krf):

Pkt 4 Sats for ulegitimert fravær kr 700 økes til kr 1500.

For: 2 (Ap og Krf)

Det ble fremsatt følgende endringsforslag fra Gudbrand Kvaal (Sp):

Pkt 4 Sats for ulegitimert fravær kr 700 økes til kr 1000.

Enstemmig vedtatt

Pkt 7 Tapt arbeidsfortjenesten bør endres til «tapt arbeidsfortjeneste kan.»

Enstemmig vedtatt.

Pkt 7 siste setning strykes

Enstemmig vedtatt.

For øvrig ble rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETS INNSTILLING:

Reglement for godtgjøring for folkevalgte vedtas med følgende endringer:

I pkt 3.1, 3.2, 3.3 og 3.4: .....av ordførers godtgjøring «inkl. pensjonspremie».

Pkt 3.4 Setningen vedr. leder av kontrollutvalget strykes ikke

Pkt 3.5 Nest siste setning strykes.

Pkt 3.6 «Møter mellom kl 8.00 og 16.00 godtgjøres med samme sats som ulegitimert fravær»

Pkt 4 Sats for ulegitimert fravær kr 700 økes til kr 1000.

Pkt 7 Tapt arbeidsfortjenesten bør endres til «tapt arbeidsfortjeneste kan.»

Siste setning strykes

SAKENS FAKTA

Bakgrunn:

Kommunens reglement ble sist revidert i 2006. Det er foreslått endringer i teksten som samsvarer med dagens organisering. Det er foreslått endringer i fht. ordførers godtgjøring som gir rett til feriepenge og etterlønn. Ved tidligere ordførerskifter er spørsmålet om etterlønn blitt behandlet i egne politiske saker.

Satsene for barnepass og tapt arbeidsfortjeneste for selvstendig næringsdrivende foreslås økt.

Det foreslås at arbeidsgiver fakturerer kommunen for tapt arbeidsfortjeneste og pensjon slik at ikke folkevalgte mister pensjonsopptjening. Hvis ikke det er mulig må folkevalgte selv fremme slikt krav, og evt. tapt pensjon beregnes og kompenseres når valgperioden er over.

Varaordfører har søkt om å få økt sin ressurs til 20 %. Søknaden begrunnes bl.a med at hennes samlede politiske innsats utgjør 20-30 %.

Det foreslås ikke økning i varaordførerressursen, men at godtgjøringen gjøres pensjonsgivende. Rømskog har 100 % ressurs som ordfører og 10 % som varaordfører, det er på linje med de fleste kommuner i området.

Relevante bestemmelser:

Kommuneloven

Økonomiske forhold:

De foreslåtte endringene vil innebære økte utgifter for kommunen i en størrelsesorden på om lag kr 50 000 pr år.

VURDERING

Det vurderes at de foreslåtte endringer gir kommunens folkevalgte et godt reglement for godtgjøring og utgiftstap.

KONKLUSJON

Reglementet anbefales

VEDLEGG

Utkast til reglement for godtgjøring folkevalgte

UTSKRIFT SENDES:

Revisjon
Folkevalgte
Kommunekasserer

ØSTFOLD ENERGI STYRETS MELDING TIL EIERNE 2017

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
44/17	Formannskapet	18.09.2017
34/17	Kommunestyret	28.09.2017

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Rømskog kommune ønsker å fortsette som langsiktig eier i Østfold Energi AS
2. Rømskog kommune legger eiermodellen verdieieren til grunn for sitt eierskap
3. Rømskog kommune slutter seg til de linjer for selskapets utvikling som styret foreslår

BEHANDLING/VEDTAK I FORMANNSKAPET - 18.09.2017

Rådmannens innstilling pkt 1 og pkt 3 ble enstemmig vedtatt.

Det ble fremsatt følgende endringsforslag til nytt pkt 2 fra Gudbrand Kvaal (Sp):
Rømskog kommune legger eiermodellen samfunnseieren til grunn for sitt eierskap.
Enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETS INNSTILLING:

1. Rømskog kommune ønsker å fortsette som langsiktig eier i Østfold Energi AS
2. Rømskog kommune legger eiermodellen samfunnseieren til grunn for sitt eierskap
3. Rømskog kommune slutter seg til de linjer for selskapets utvikling som styret foreslår

SAKSOPPLYSNINGER**Bakgrunn**

Rømskog eier 1,4 % (980 av 70 000 aksjer) i Østfold Energi. Resten eies av Østfold Fylkeskommune og 12 andre kommuner i Østfold. Det offentlige Østfold eier dermed et verdifullt og viktig selskap, ikke bare finansielt sett. Østfold Energi utfører også et viktig samfunnsoppdrag gjennom å bidra til sikker forsyning av fornybar elektrisk kraft og varme.

EIERSTRATEGIUTVALGET 2016 – MANDAT FOR MELDINGEN

I et eiermøte i Østfold Energi 11. desember 2015 ble det nedsatt et utvalg med følgende medlemmer

- Fylkesordfører Ole Haabeth (leder)
- Økonomidirektør Hans Jørgen Gade (møtte for fylkesrådmannen)
- Ordfører Sindre Martinsen-Evje, Sarpsborg
- Ordfører Tage Pettersen, Moss
- Varaordfører Alf Ulven, Aremark
- Rådmann Per Egil Pedersen, Skiptvet

Utvalget avga sin innstilling 24. mai 2016 og berørte en rekke sentrale problemstillinger:

- Utvalget foreslo en styrereform (reduert styrestørrelse og ny valgordning).

- Utvalget foreslo videre en eierreform for å muliggjøre at sammenslåtte kommuner/regioner som følge av kommune-/regionreformen, hvor nåværende eiere i Østfold Energi inngår, kan være eiere i selskapet. Begge disse reformene er allerede under behandling hos eierne, og det kan forventes en avklaring om endringene høsten 2017.

Så langt har følgende eiere behandlet saken i kommunestyret/fylkesting (representerer i sum 61 000 av 70 000 aksjer):

Østfold fylkeskommune
Sarpsborg
Halden
Moss
Fredrikstad
Eidsberg
Hobøl

Utvalget anbefalte ikke endringer i bestemmelsene om omsettelighet av aksjene, utover tilpasninger til kommune-/regionreform som tidligere er nevnt. For å vurdere disse spørsmålene i en større sammenheng ba utvalget om at styret utarbeidet en melding til eierne. Eiermøtet 24. mai 2016 sluttet seg til denne konklusjonen og bestilte meldingen fra styret. Gjennom meldingen får eierne grunnlag for å vurdere viktige sider ved eierskapet, og styret gir sin vurdering om hvilken utvikling styret mener er til selskapets beste. Meldingen foreligger nå til politisk behandling hos samtlige eiere.

Eierstrategiutvalget formulerte følgende mandat for meldingsarbeidet (sitat fra utvalgets rapport):

"Utvalget ser at vi går inn i en periode med langsiktig lave kraftpriser og teknologiske og markedsmessige forhold i sterk forandring. Utvalget er kjent med at styret arbeider med å tilpasse selskapets strategi til denne utfordrende situasjonen.

Utvalget mener det er svært viktig for selskapet at det nå får klare signaler fra eierne. Det krever at eierne, hver for seg og sammen, vurderer sitt eierskap og hva de forventer av selskapet.

Utvalget mener at det bør gjennomføres en grundig og fordomsfri prosess blant eierne. Første trinn i en slik prosess bør etter utvalgets mening være at styret utarbeider en melding til eiermøtet.

Meldingen bør inneholde en del hvor selskapet og forretningsområdene beskrives: Tema som finansiell stilling, status for forretningsområdene og styrets strategi skal inngå i denne delen. Det viktigste er imidlertid at meldingen har en del som klart adresserer eiernes behov for en avklarende prosess om eierskap.

Ulike motiv for eierskap (eiermodeller) som i det minste bør belyses i meldingen er:

- *Eierskap basert på verdiutvikling og utbytte, men som også vektlegger samfunnsansvar som eier av kritisk infrastruktur, samt for å utvikle energisystemet for å møte klimautfordringene ("det grønne skiftet").*
- *Finansielt eierskap med vekt på langsiktig verdiutvikling.*
- *Eie, men all ledig likviditet utbetales løpende til eierne, og utbytte prioriteres fremfor vekstinvesteringer.*
- *Avslutning av eierskapet gjennom realisering av verdier ved salg av aksjer, hele selskapet eller selskapets realaktiva.*

Meldingen bør drøfte mulige og gjennomførbare kombinasjonsalternativ, for eksempel se om det er mulig at man kunne la dem som ønsket å få omsatt sine aksjer i kontanter gjennom salg kunne velge det, mens andre kunne fortsette som eiere.

Meldingen bør også inneholde vurderinger av muligheten for å nå målene bedre gjennom strategiske allianser eller fusjon med andre selskap.

Meldingen bør også inneholde en del hvor styret fremmer og begrunner sitt syn på hva som tjener selskapets interesser best.

Utvalget vil, av hensyn til en åpen debatt hos eierne, at meldingen blir et offentlig dokument. Det utelukker ikke at Eiermøtet eller andre fora kan få mer omfattende informasjon, så lenge det skjer innenfor regelverket som gjelder for selskap med børsnoterte obligasjoner og i tråd med de retningslinjer eierne tidligere har fastsatt (I dokumentet "Eiermøtet som kommunikasjonsarena")."

OM STYRETS MELDING TIL EIERNE

Meldingen har følgende innhold:

1. **Dette er Østfold Energi** – beskrivelse av selskapet med vekt på økonomiske forhold
2. **Bakteppet** – selskapets politiske, teknologiske og markedsmessige rammebetingelser
3. **Strategi** – mål, strategier, strukturutvikling i bransjen, kostnadskutt, ny organisering
4. **Eiermodeller** – 4 modeller for eierskap
5. **Styrets råd til eierne**
6. **Frie innspill** – uredigerte bidrag fra ressurspersoner i bransjen og samfunnsdebatten

Kapitlene er kort resymert i det følgende:

1. Dette er Østfold Energi

Østfold Energi er en fornybar energiproducent basert på vannkraft, vindkraft og fjernvarme. Den samlede produksjon i 2016 var rundt 2 milliarder kilowattimer, tilsvarende 1,5 % av Norges fornybare kraftproduksjon. Vannkraft er klart størst, men selskapet har også medeierskap i to vindparker og har 6 fjernvarmesentraler i Østfold. Selskapet har i dag 66 ansatte, men påregner en reduksjon til 46 uten å måtte redusere aktiviteten fra dagens nivå. Rådgivingselskapet Deloitte utfører årlig en verdiberegning av selskapet etter anerkjente finanstøretiske metoder. Verdiene som fremkommer i en slik beregning vil være svært avhengig av utviklingen i de langsiktige kraftprisene. Verdiberegningen pr 21.12.2016 gir en samlet aksjeverdi på 3,4 milliarder kroner. Aksjene har betydelige omsetningsbegrensninger. Østfold Energis økonomi er svært følsom for kraftprisen i markedet. De nærmeste årene, hvor kraftprisen forventes å være lav, forventes omtrent et nullresultat i selskapet. Men usikkerheten er stor. Selskapet er imidlertid i en bra finansiell stilling og har reserver som burde kunne sikre en trygg basis for videre utvikling. Det er ikke store investeringsmidler tilgjengelig. Selskapet har siden 1994 delt ut mer enn hele sitt regnskapsmessige resultat i perioden som utbytte til eierne, i alt over 3,8 milliarder kroner.

2. Bakteppet

Utviklingen i kraftprisen er usikker, men de fleste analytiskermiljøene tror på en oppgang etter 2020. Prisen er imidlertid ikke et norsk anliggende. Den settes i de fleste av årets timer i Tyskland, og ligger nær marginalkostnaden for kullkraft. De vesentligste elementene i den kullkraftbaserte prisen er verdensmarkedspriser for kull samt CO₂-kvotepreisen i det europeiske kvotesystemet (ETS). Den viktigste konklusjonen man kan trekke av dette er at Østfold Energis inntekter i stor grad bestemmes av verdensmarkedet for kull og av europeisk klimapolitikk. Ellers beskriver meldingen de store endringer kraftbransjen gjennomgår som følge av teknologisk og markedsmessig omveltning. Det grønne kraftskiftet (med mer sol- og

vindkraft i Europa), kundeskiftet (hvor kundene ønsker å produsere energi selv) og det digitale skiftet som på mange måter kan komme til å revolusjonere bransjen.

3. Strategi

Som respons på de lave kraftprisene og de påfølgende finansielle utfordringene, har selskapet markant lagt om sin strategi. Mens vekststrategien tidligere var basert på å investere for å øke egeneiet energiproduksjon, er nå strategien basert på produktivitetsøkning i driften og på kompetansebasert vekst, gjerne i samarbeid med andre energiselskap eller investorer. De strategiske målene er:

- Å skape positive resultater i eksisterende virksomhet
- Å skape nye verdier gjennom kompetansedrevet vekst
- Å betale utbytte etter eiernes vedtatte utbyttepolitikk

Den nye strategien krever mindre investeringskapital, og investeringsprogrammet er nå i hovedsak redusert til driftskritiske eller myndighetspålagte tiltak. Det er dessuten igangsatt et effektiviseringsprogram som skal redusere de årlige kostnadene med 28 millioner kroner. Bemanningen skal reduseres betydelig. En ny funksjonsbasert organisasjonsform med færre nivåer og kortere beslutningsveier er innført fra 1. mars 2017. Styret følger strukturutviklingen i bransjen, og sier seg åpen for å vurdere verdiøkende løsninger som innebærer fusjon eller allianser med andre selskap.

4. Eiermodeller

Mandatets 4 eiermodeller er beskrevet i meldingen: Samfunnseieren, verdieieren, utbytteeieren og selgeren. Styret mener at *samfunnseieren*, hvor eierne bruker selskapet i regional utvikling, kan føre til rollekonflikter. Styrets forslag til strategi for selskapet er i samsvar med de forventninger *verdieieren* har til selskapet. Denne modellen legger vekt på langsiktig verdiutvikling som kan danne basis for vekst og utbyttekapasitet. *Utbytteeieren* tar løpende ut kontantstrømmen som utbytte og har som forutsetning at selskapet gjøres gjeldfritt gjennom salg av vesentlige deler av virksomheten. *Selgeren* ønsker å avhende selskapet, i form av aksjer eller aktiva bit for bit.

I tilknytning til eiermodellene beskriver også meldingen mulige løsninger for eiere som ikke ønsker å være med videre. Styret påpeker at det ikke har registrert stor interesse for salg hos eierne, men om noen skulle ønske å selge er det sterke reguleringer både i selskapets aksjonæravtale og vedtekter, samt i Vannfallskonsesjonslovens bestemmelser om offentlig eierskap. Styret har ikke gått inn på diskusjonen om det offentlige eierskapet i norske vannkraftselskap, men det er ikke unaturlig om det blir et tema i den politiske debatten.

5. Styrets råd til eierne

Styret mener selskapet er i en god posisjon for fremtiden. Det har en ny strategi, organisasjonen er trimmet, tilpasset endrede omgivelser og rettet inn på forretningsutvikling. Økonomisk er det et mål om å levere utbytte som forutsatt i utbyttepolitikken og at avkastningen over tid skal forsvare salgsværdien. Det skal lønne seg å eie selskapet. Men selskapet har også en samfunnskontrakt som skal oppfylles: God leveringssikkerhet, god forvaltning av miljøet og god ressursutnyttelse skaper verdier for samfunnet. Nøkkelen til å lykkes er god kompetanse og sterk ledelse, både administrativt, faglig og i styret. En avklart og omforent eierstrategi er en avgjørende forutsetning for at selskapet kan konsentrere sin innsats om å skape nye verdier for eierne. Styret ber til slutt at eierne tilkjenner sitt syn på styrets grunnleggende strategi og til hvilken eiermodell de foretrekker.

6. Frie innspill

Denne delen av meldingsdokumentet er en samling frie og uredigerte innspill fra ressurspersoner i bransje og samfunnsdebatt. Innleggene er interessant bakgrunnsmateriale når man skal vurdere selve meldingen.

VURDERING

Meldingen er et omfattende og lesverdig dokument. Den skal ikke vedtas eller godkjennes, men skal være et grunnlag for debatt om de vesentligste spørsmålene. Rådmannen finner det ikke hensiktsmessig å gå inn på hele innholdet i detalj. Meldingen er et offentlig dokument som omhandler et konkurranseutsatt forretningsforetak, noe som begrenser detaljeringsnivået. I tråd med gode prinsipper for eierstyring og selskapsledelse bør heller ikke eierne gå inn i detaljer som primært er styrets anliggende.

Styret stiller i realiteten tre viktige spørsmål til eierne:

1. Ønsker man å fortsette å eie Østfold Energi?
2. Hvilken modell ønsker eieren å legge til grunn for sitt eierskap?
3. Hvordan stiller man seg til styrets plan for selskapet?

Vedrørende spørsmål 1, om eierskap:

Rådmannen anbefaler fortsatt eierskap i Østfold Energi. Historisk har eierskapet gitt god finansiell avkastning og godt utbytte, og fornybar energi er en fremtidsbransje. Det er lang tradisjon for offentlig eierskap av vannkraftselskap. Det er dessuten bred rikspolitisk konsensus om offentlig eierskap til vannkraften, noe som også er nedfelt i lovverket for erverv av vannfall. Konesjon for erverv av vannfall av en viss størrelse, direkte eller indirekte, kan etter hovedregelen bare gis til offentlige. Merk imidlertid at loven åpner for inntil 1/3 privat medeierskap.

Det er viktig å forstå at selv om aksjene i Østfold Energi er omsettelige, er det sterke begrensninger i omsetteligheten:

1. Aksjonæravtalens pkt 4 fastslår at det bare er Østfold fylkeskommune og kommuner i Østfold som kan være eiere. Salg mellom disse kan foregå fritt. (Vedtektene har de samme begrensninger, men aksjonæravtalen går foran vedtektene og er derfor det mest sentrale.)
2. Endring av pkt 4 krever at mer enn 95 % av aksjene stemmer for endring, det fremgår av aksjonæravtalens pkt 8.
3. Dersom aksjonæravtalens pkt 4 ble endret og for eksempel åpnet for private eiere, er det en rekke forhold i aksjonæravtalen som fortsatt gjelder: Formålsbestemmelsen i pkt 2, at ny eier må tiltre aksjonæravtalen mv. Det må påregnes at en ny eier kan ha ønsker om endring av aksjonæravtalen på flere punkter.
4. *Det er derfor nærliggende å konkludere med at det å ta inn en ny eier utenom det offentlige Østfold i praksis vil kreve enstemmig tilslutning av eierne.*

I tillegg vil bestemmelsene i Vannfallskonesjonsloven begrense eierskap fra private (norske eller utenlandske) til inntil 1/3.

Hvis behandlingen av styrets melding til eierne avdekker at noen av eierne ønsker å gå ut av eierskapet, bør styret gjøre en vurdering av hvilke muligheter som finnes. Meldingen beskriver ulike alternativ for salg. Det er teknisk sett lite komplisert dersom alle eiere skulle ønske å selge alle sine aksjer, eller at alle eierne skulle ønske å selge en lik andel av sine aksjer. Dersom bare noen skulle ønske å selge sine aksjer står man overfor mer kompliserte prosesser. Et særlig forhold er at Vannfallskonesjonslovens begrensning av salg til private i praksis deler aksjene i to omsettelighetsklasser og formodentlig også to verdiklasser. Den tredjedelen som kan selges fritt til private må forventes å ha større verdi pr aksje enn den

andelen som kun kan selges til offentlige. En løsning for salg som hensyntar dette er skissert i et eksempel i meldingen.

Den løsningen som imidlertid ligger nærmest for dem som ønsker å selge, er å tilby fylkeskommunen eller kommuner i Østfold å kjøpe aksjene. En slik løsning har aldri vært prøvd, men er den løsning aksjonæravtalen foreskriver for aksjeoverdragelse.

Dersom det bare skulle være eiere som representerer svært få aksjer som skulle ønske å selge, kunne det være et alternativ at selskapet selv kjøpte disse aksjene og senere slettet dem ved en kapitalnedsettelse. Slik selskapets kapitalsituasjon er, må muligheten for en slik transaksjon veies opp mot konsekvenser for gjeldsbetjeningsevne, finansiell "karakterbok" (kredittvurdering), utbyttekapasitet og vekstevne. Hvis det etter behandlingen av meldingen fremstår eiere som ønsker salg, og eiermøtet ønsker det, bør det være styrets oppgave å se om det finnes muligheter for løsninger. Det må være en klar forutsetning at løsningene skal tjene selskapets og det resterende eierfellesskapets interesser.

Vedrørende spørsmål 2, om eiermodell:

Eierskapet i Østfold Energi har vært langsiktig. Aksjonæravtalen som ble inngått i 1988 har blitt modernisert på enkelte punkter, men er i hovedinnhold den samme grunnmuren for eierskapet som den hele tiden har vært. Selskapet har gitt over 3,8 milliarder i utbytte til eierne, noe som har bidratt vesentlig til Østfoldsamfunnet. Eierskapet har vært et langsiktig og vellykket fellesengasjement for eierkommunene og fylkeskommunen. Når man nå er i en periode med lavere priser, må man passe på å ivareta langsiktigheten i vurderingen av eierskapet.

Energibransjen står overfor en spennende, men krevende, fremtid. Det grønne skiftet mot en bærekraftig fremtid krever et globalt energisystem som må være mer fornybart og vil være mer elektrisk. Østfold Energi har kompetanse og posisjon for å utvikle seg videre i dette bildet. Fornybar energi vil bli etterspurt i fremtiden. Den foreslåtte strategien krever meget god kompetanse, og selskapet må kunne tiltrekke seg svært dyktige ansatte for å lykkes. Rømskog bør derfor velge *verdieieren* som sin eiermodell. Det er en modell som stiller forventninger om et selskap i utvikling. Eiere og selskap er tjent med at det stilles krav til selskapets *langsiktige* verdiutvikling og utbyttebetaling. Velges en kortsiktig høstingsstrategi som i *utbytteieren*, mister selskapet sin vekstevne og fremtidige verdiskapingspotensial. Den innebærer også en kraftig avskalling av selskapets virksomhet og kompetansebase. Både vindkraft, fjernvarme og en ikke ubetydelig del av vannkraftvirksomheten.

Rådmannen er enig med styret i at *samfunnseieren* skaper unødige rollekonflikter. Selskapet bør holde seg til å utvikle seg som energiselskap, gjerne i samspill med andre kompetansemiljøer. Østfold har flere slike miljøer som Østfold Energi allerede samarbeider med. Generell regional utvikling er derimot eiernes agenda.

Vedrørende spørsmål 3, om styrets plan for selskapet:

Styrets strategi er en kompetansebasert vekststrategi uten stort kapitalbehov. Rådmannen er enig i at en vekststrategi er riktig og nødvendig slik energimarkedet og andre rammebetingelser nå utvikler seg. Uten utvikling kan selskapets verdier forvitte.

Rådmannen anbefaler derfor å støtte styrets linje for utvikling av selskapet fremover. Styrets strategi for selskapet synes fornuftig for en eier som ønsker å fortsette sitt eierskap. Med et tilpasset kostnadsnivå og en offensiv holdning til utvikling og et mål om verditilvekst, dog med et rimelig utbytte også på kort sikt.

Rådmannen vil understreke at virksomheten bør følges opp av aktive eiere og et selvstendig og kompetansebasert styre. Østfold Energi har allerede etablert en ordning for eierstyring og selskapsledelse som er i tråd med gode norske standarder, blant annet gjennom strukturerte eiermøter. Den foreslåtte styrereformen kan sikre et styre som fungerer mer effektivt og kan følge opp den økonomiske utviklingen tettere.

VEDLEGG

Styrets melding til eierne 2017, kan også lastes ned fra www.fremtidensenergiskap.no

UTSKRIFT SENDES

FORSKRIFT OM JAKT OG FANGST AV BEVER I RØMSKOG KOMMUNE OG KOMMUNALE MÅLSETNINGER FOR FORVALTNING AV BEVER.

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
8/17	Viltnemnd	27.06.2017
10/17	Viltnemnd	12.09.2017
35/17	Kommunestyret	28.09.2017

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Kommunale målsetninger for forvaltning av bever i Rømskog kommune vedtas med hjemmel i forskrift om forvaltning av bever § 2.

2. Forskrift om jakt og fangst av bever i Rømskog kommune vedtas med hjemmel i § 3 i forskrift om forvaltning av bever.

BEHANDLING/VEDTAK I VILTNEMND - 27.06.2017

Administrasjon opplyste at dato i § 3 i forslag til forskrift rettes fra 1.oktober til 30.april
Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

1. Forslag til lokal forskrift om jakt og fangst av bever i Rømskog kommune vedtas og sendes på høring i henhold til nasjonal forskrift om forvaltning av bever § 3 og forvaltningsloven § 27. Forslaget gir adgang til beverjakt i hele kommunen innenfor den sentrale jaktperioden 1.oktober – 30.april.
2. Høringsfristen settes til 14. august 2017.
3. Viltnemnda gir rådmannen myndighet til å utarbeide og sende på høring utkast til kommunale målsetninger for forvaltning av bever i Rømskog kommune, i henhold til forskrift om forvaltning av bever § 2.

BEHANDLING/VEDTAK I VILTNEMND - 12.09.2017

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

1. Kommunale målsetninger for forvaltning av bever i Rømskog kommune vedtas med hjemmel i forskrift om forvaltning av bever § 2.

2. Forskrift om jakt og fangst av bever i Rømskog kommune vedtas med hjemmel i § 3 i forskrift om forvaltning av bever.

BAKGRUNN

Den 15. mai 2017 trådte ny forskrift om forvaltning av bever i kraft. Forskriften stiller krav om at kommunen skal utarbeide lokal forskrift, samt kommunale mål for forvaltning av bever. Viltnemnda vedtok i sak 8/17 å sende forslag til forskrift om jakt og fangst av bever i Rømskog kommune, med kommunale målsetninger ut på høring med høringsfrist 14. august.

Fram til jaktåret 2016/2017 var det krav om godkjente bevervald for å få tildelt fellingstillatelse på bever. Minste tellende vannlengde for en fellingstillatelse var i Rømskog 2000 meter. Valdene hadde plikt til å rapportere inn fellingsresultatet til kommunen i etterkant av jakta.

For å forenkle forvaltningen av bever ble beverjakt gjennom den nye nasjonale forskriften tilnærmet som småviltjakt, da det ikke er krav om noe vald, tellende vannlengde eller fellingstillatelse for å jakt bever. Jaktretten tilligger jaktrettshaver.

Den lokale forskriften skal legge til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med nærings- og rekreasjonsmessig nyttiggjøring av viltressursen. Forskriften skal samtidig bidra til å hindre unødige skader og ulemper på andre samfunnsinteresser. Ved behov kan det foretas endringer av både forskrift og målsetninger. Dette krever ny høringsrunde og nytt vedtak i kommunestyret.

Bever jaktes mest og lettest om våren. De aller fleste bevre felles de to siste ukene av april. I 2015/2016 ble det felt 150 bevere i Østfold (kilde: SSB). Et årlig uttak på inntil 10-20 % av bestanden regnes som bærekraftig. Ut fra det rådmannen kjenner til er det en livskraftig beverstamme i Rømskog. Estimert på bestandsstørrelse i Rømskog kommune er på 45 kolonier. Det er i dag 3 bevervald som tildeles fellingstillatelse.

Østfold fylkeskommune har gitt tilbakemelding på høringen der de meddeler at forskrift og målsetning er i tråd med den nasjonale forskriften.

Rådmannen har en tilføyelse i forskriftens § 2 der det refereres til de kommunale målsetningene. § 2 blir lydende: Det åpnes for jakt og fangst av bever i hele Rømskog kommune, i samsvar med kommunale målsetninger for forvaltning av bever i Rømskog kommune.

Hjemmel

Lov om jakt og fangst av vilt (viltloven) av 29.mai 1981

Forskrift om forvaltning av bever av 15.mai 2017

ANDRE FAKTAOPPLYSNINGER

Helse- og miljøkonsekvenser

Ut fra en bærekraftig forvaltning av beverbestanden i kommunen i forhold til friluftslivsinteresser og næringsinteresser videreføres jakt på bever i Rømskog kommune.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og vurderingen skal framgå av beslutningen

- § 8 Kunnskapsgrunnlaget: Bestanden av bever har vært i vekst i regionen de seneste årene. Kunnskapen om bestandssituasjonen for denne arten vurderes som tilfredsstillende til å konkludere med at kvotefri jakt på bever innenfor de ordinære jakttidsbestemmelsene ikke vil påvirke bestanden i vesentlig grad.
- § 9 -Føre-var-prinsippet: Med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget vurderes føre-var-prinsippet til ikke å komme til anvendelse i denne saken.
- § 10 – Økosystemtilnærmingen og samlet belastning: Med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget vurderes ikke kvotefri jakt å utgjøre en nevneverdig samlet belastning på økosystemet i regionen når dette skjer innenfor de nasjonale rammene for beverjakt og beverforvaltning.

- § 11 – Kostnadene ved miljøforringelse: Dette hensynet vurderes å ikke komme til anvendelse her.
- § 12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Dette hensynet vurderes å ikke komme til anvendelse her. Jakt på bever skal foregå i tråd med nasjonale bestemmelser for etisk jakt og bestemmelser om dyrevelferdsmessige hensyn under jaktutøvelsen.

ØKONOMI

Ingen for kommunen som organisasjon.

VURDERING

Ettersom det tidligere har vært åpnet for jakt på bever i Rømskog kommune, ønsker rådmannen at det igjen åpnes opp for ordinær jakt på bever i Rømskog kommune i tråd med de nasjonale føringene. På grunn av kommunens terreng og store vann- og skogareal er det relativt store områder som er egnede beverhabitat. Samtidig er potensialet for skade på produksjonsskog og dyrkamark stort i de fleste av disse områdene. Åpning for ordinær jakt vil kunne gi en enklere bestandsregulering enn å behandle enkeltsaker om skadefelling. I tillegg vil det kunne forebygge ulovlig uttak og rivning av beverdemninger/hytter.

Kommunen kan fastsette kvoter for hele eller deler av kommunen, men skal ikke tildele til godkjente bevervald. Rådmannen mener kvotejakten er tidkrevende å administrere og mener derfor at kvotefri jakt er det mest hensiktsmessige. Jaktrettshaverne må imidlertid ta utgangspunkt i de kommunale målsetningene ved tildeling/salg av jaktkort på bever. Målsetningene omtaler ønsket uttak og bestandsutvikling. Rådmannen legger ikke opp til et rapporteringssystem til kommunen ettersom dette vil være en stor oppgave, men jaktrettshaverne bør kreve en rapporteringsplikt fra sine jegere. Dette vil være grunnlaget for evaluering av bestandens utvikling, i tillegg til jegernes rapportering til SSB.

VEDLEGG

Forskrift om jakt og fangst av bever i Rømskog kommune

Kommunal målsetning for forvaltning av bever i Rømskog kommune